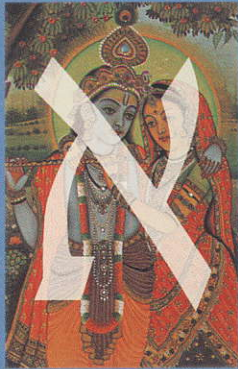

לזכר הטיפות שנשרו

T

תם לא מכירים אותי, אבל הרגשתי שאני מוכרחה לכתוב לכם ולספר על החוויות המדהימות שעברתי. לפני הכל, אני רוצה להציג את עצמי: שמי סנג'יטה, אני בת עשר ואני גרה בכפר קטנטן בג'ס'טאן שבהודו. בטח לא שמעתם על המקום מעולם. לפני כמה שבועות אבא שלי חזר הביתה, לאחר כמה ימים שבהם

רעה את הגמלים במדבר. אחרי שהחשיך אכלנו ארוחת ערב, ואז, במקום ללכת לישון, קרא לנו אבא לשבת סביב מדורה בקצר וסיפר לנו סיפור.

לפני שנים רבות מספור, כך סיפר אבא, נאבקו האלים והשדים על השליטה בעולם. הם הסכימו ביניהם, שהשלטון יינתן למנצח בתחרות. לשם כך עקרו הר עצום ממקומו והניחו אותו בלב האוקיינוס. סביב הָהָר הם פָּרכו נחש ענק. בראשו של הנחש אָחזו האלים, ובקצהו האחר, בזנבו - השדים. האלים והשדים התמודדו ביניהם במעין תחרות משיכת-חבל שמימית: הנחש נמתח לְכָאן וּלְכָאן, ובמתיחתו גרם להָר להסתובב. סיבובו של הָהָר ערבל את מי הים, וכתוצאה מכך עלו חומרים שונים מן המעמקים וצפו על פני המים.

ראשית עלה רעל נוראי, שאיים להחריב את העולם כולו. כשראה זאת שיוה, אחד מראשי האלים, הוא נטל את הרעל בכפו ולגם את כולו. שיוה הוא היחיד שהיה יכול לשתות את הרעל מבלי להיפגע, ובמעשהו הציל את העולם.

בהמשך צף ועלה מתוך המים פד זָהָב ובתוכו נקטר, משקה שכל הלוגם ממנו זוכה לחיי נצח. כשהבחינו השדים בפד שמטו מידיהם את זנבו של הנחש, חטפו את הפד ונמלטו מהמקום. האלים דלקו אחריהם.

בסופו של דבר הצליח אל אחד, וישנו שמו, לחטוף את הפד ולחזור עמו אל האלים. במעופו חזרה הוא מיהר מאוד, מפני שהשדים רדפו אחריו, ולכן הוא לא שם

אחת ל־12 שנים מגיעים עשרות מיליוני הודים למקום המפגש של שני נהרות עצומים. כדי לחגוג את כסטיבל הקומבה מלה. ביניהם הייתה גם סנג'יטה בת העשר

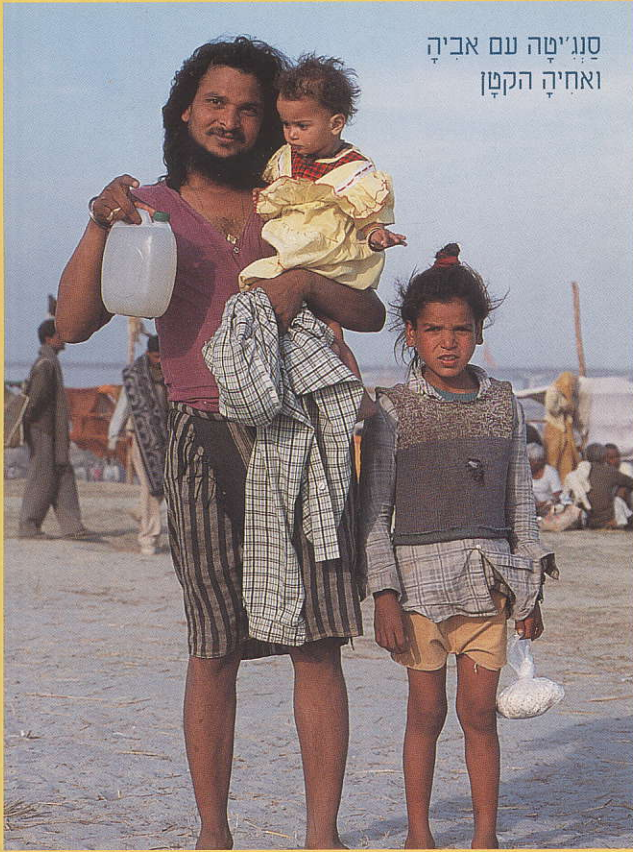
כתב וצילם: יוחם יעקבסון

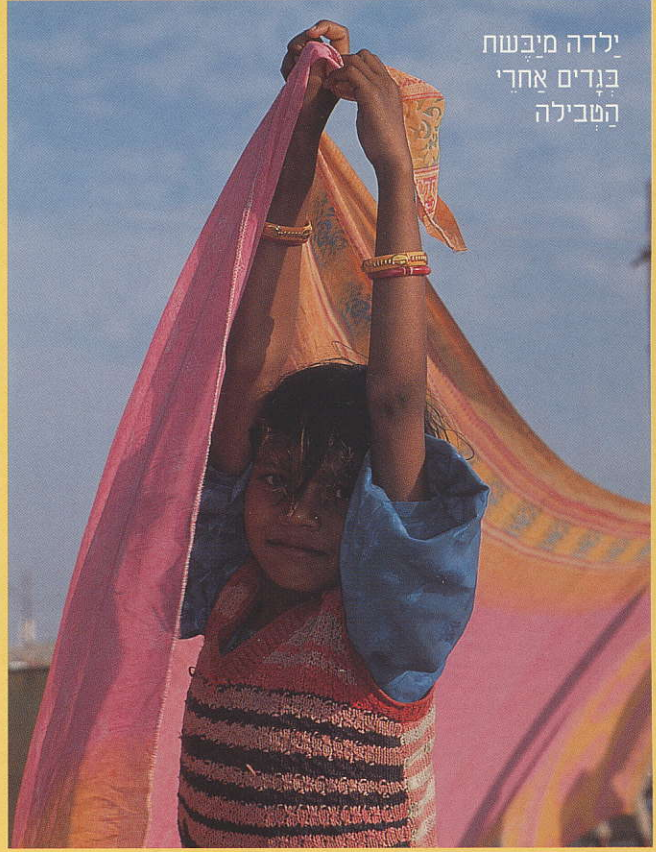

על גדת הנהר הצמוקפפו המוני אנשים, מחכים למבול במים בתמונה מימין: נזיר הדוגל בניתוק מוחלט מהחיים הרגילים

7

סג'יטה עם אביה
ואחיה הקטן

ילדה מיבשת
בגדים אחרי
הטבילה

ספר מנלח שיער על ילד. את השיער משליכים למים, למזל

לב לכך שארבע טיפות נקטר נשרו על הארץ. האלים לגמו מהנקטר וחגגו את נצחונם על השדים. ארבע הנקודות, שבהן נשרו טיפות הנקטר, מקודשות עד היום עבור ההינדים, ונערך בנייהן סבב של חגיגות דתיות. לחגיגות האלו קוראים קומבה מלה. קומבה פירושו כד, לזכר כד הנקטר, ומלה פירושו פסטיבל. מכיון שהמאבק נמשך 12 ימי אל, וכל יום בחיי אל שוה לשנה בחיי אדם, הסבב מושלם אחת ל-12 שנים. אז נערכת החגיגה הגדולה ביותר בנקודה הקדושה ביותר, המקום שבו נפגשים שני נהרות עצומים - הגנגס והיאמונה.

שלושה ימים בדכב

אבא סים את סיפורו. הסיפור ריגש מאוד אותי ואת שני אחי הקטנים. אמא שתקה, נראה היה שהיא מכירה את הסיפור היטב. לפני שהלכנו לישון גילו לנו ההורים שהשנה מושלם הסבב, ולכן מתקיימת החגיגה הגדולה. הם שאלו אם אנחנו רוצים להיות שם. "כן! כן!" קראנו בהתרגשות. בבוקר נסע אבא מוקדם אל העיר הגדולה, כדי להזמין פרטיסים לרכבת. הוא הסביר לנו שאנשים רבים נוסעים

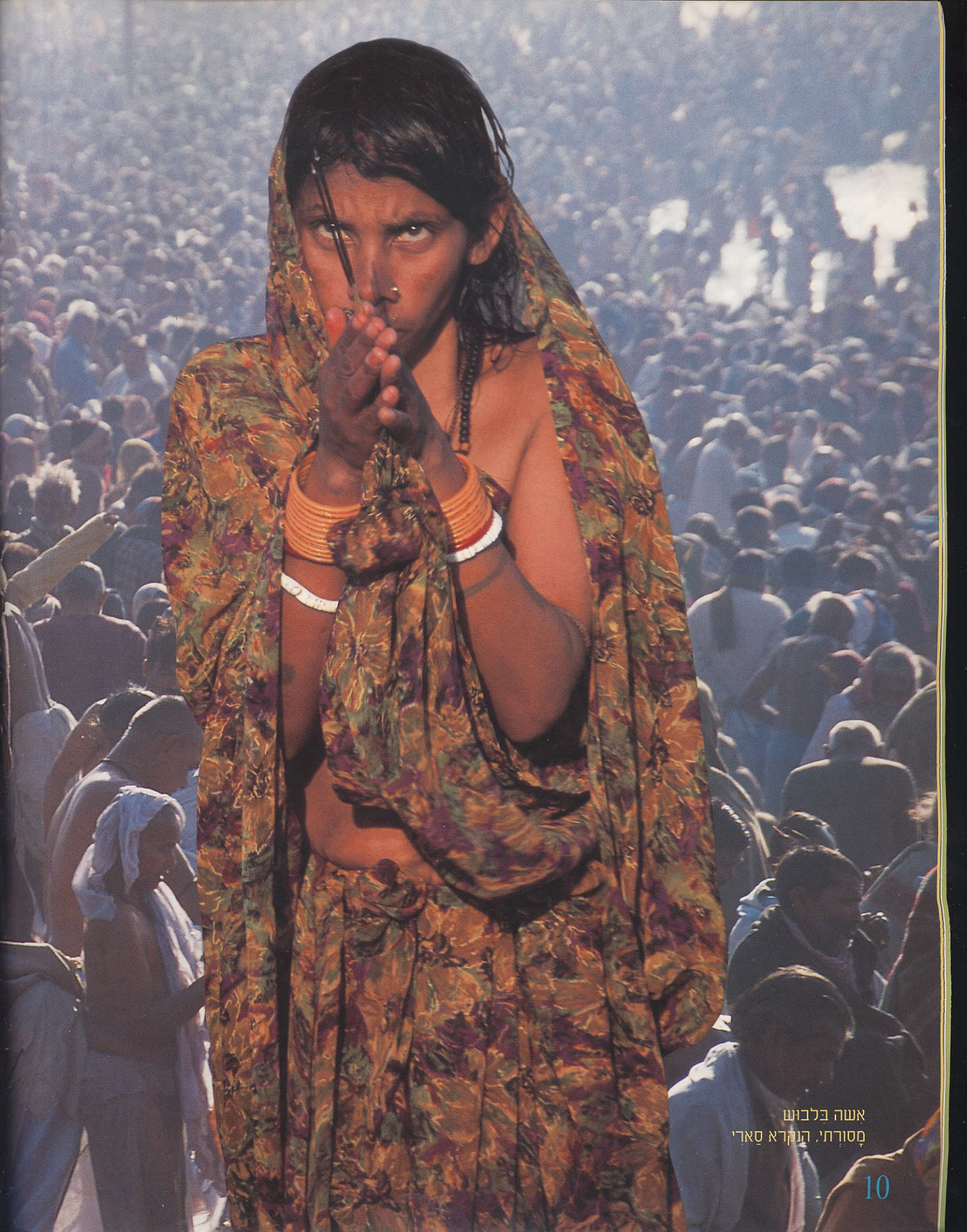
לחגיגה, ולכן כדאי להזמין פרטיסים זמן רב מראש. אבא חזר אחרי-הצהריים והיה מרוצה. לאחר שעמד שעות בתור הוא השיג מקומות לרכבת. "כבר לא היו מושבים פנויים," הוא אמר, "אבל קניתי פרטיסים המקנים לנו זכות לשבת על רצפת הקרון."

לפני הנסיעה ארזנו בשקים גדולים בגדים להחלפה, כלי בישול, אוזני ועדשים, שמיות, עצים למדורה, וחשוב מכל - כד מתכת מהידר כדי להביא בו הביתה מים מן הנהרות הנפגשים בנקודה המקודשת. בהתחלה התרגשנו מאוד מן הנסיעה ברכבת. זאת היתה הנסיעה הראשונה שלי מחוץ לכפר. צחקתי מהטלטלות ומקולות השקשוק, וצפיתי בנוף החולף, אבל בהמשך נמאס לי לשבת במקום אחד, דחוסה בין המוני אנשים.

הנסיעה נמשכה שני לילות ושלושה ימים. בסופו של דבר הגענו אל מקום החגיגה. בבת-אחת התרוקנה הרכבת הדחוסה, כולם אספו את החבילות וצעדו לכיוון מפגש הנהרות. את יוגשוואר, אחי הקטן, לקחה אמא על הידיים, ואותי ואת אחי מאנוג' היא הזהירה ואמרה שבשום פנים ואופן לא נעזוב ידיים בנינו, כי אחרת נלך לאיבוד.

מורה דת. הוקרא
גורו. מעוטר
במחרוזות פרחים

אשה בלבוש
מסורתי, הנקרא סארי

בגלל הקור ובגלל המולת האנשים, שהמשיכו לזרום לעיר-
האוהלים. לא נורא, ממילא היינו צריכים לקום מוקדם
לקראת שיא החגיגה.

30 מיליון אנשים בנהר

השיא היה היום הקדוש ביותר מתוך ששת השבועות
שבהם נמשך הפסטיבל. אנחנו, בני הדת ההינדית,
מאמינים שביום זה ניתן להיטהר מכל החטאים שעשינו
בעבר על-ידי תפילה וטבילה במפגש הנהרות. לפי העיתונים
טבלו ביום זה במפגש הנהרות 30 מיליון בני-אדם. אני
מתארת לעצמי שאתם חושבים שהתבלבלתי, או

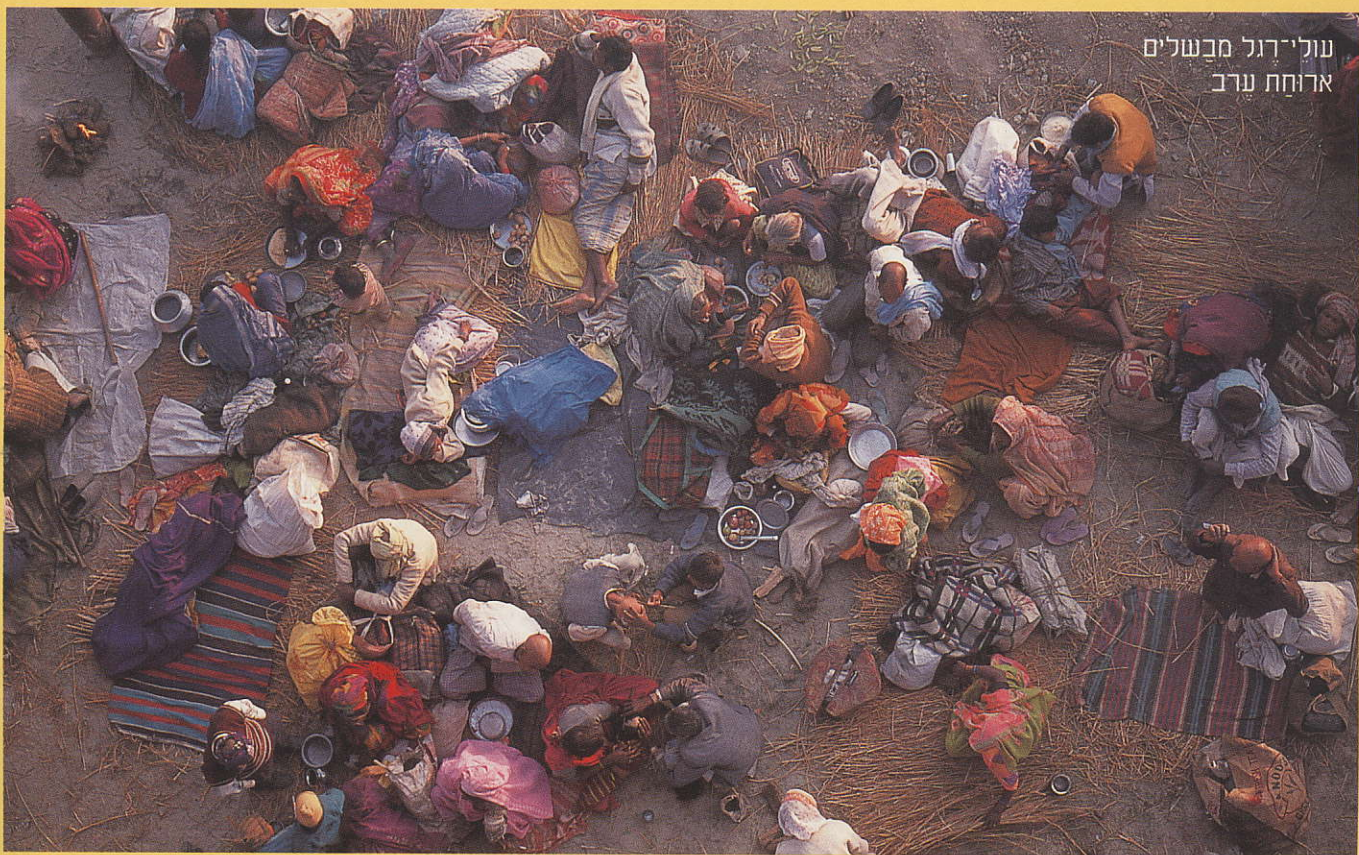
הלכנו אל מפגש הנהרות בתוך מה שנראה לי פְּנָהר נוסף,
שזרמים בו אנשים במקום מים. אף פעם לא ראיתי אנשים
רבים כל-כך. זה היה מרהיב, אבל גם מפחיד. הרגשתי קטנה
מאוד, והחזקתי חזק יותר את הידיים של אבא ושל מאנוג'.
עצרנו על הגדה החולית של מפגש הנהרות. בשטח הרחב
הוקמה עיר-אוהלים עצומה. גם מנקודת תצפית גבוהה
לא יכולנו לראות את סופה. הכל היה מלא באנשים.
ראשיהם נראו מלמעלה כמו שְׁעָרוֹת בשטח...
מצאנו פיסת קרקע פנויה, פרקנו את השקים והתארגנו
ללינת לילה. למרות שביום היה חם מאוד, הלילה היה קר.
ישנו על הארץ מכורבלים זה בזה. רוב הלילה לא נרדמתי -

בכל מקום רואים
עוד ועוד אנשים,
המוני אנשים, כמו
שערום בשטח

שהשתגעתי, אבל אני מתכוננת ברצינות - 30 מיליון!!! אפילו לי קשה להאמין, למרות שהייתי שם! כשקמנו בבוקר, הרבה לפני הזריחה, היה השטח צפוף הרבה יותר מאשר ביום הקודם. עוד ועוד עולי-רגל צעדו לכיוון מפגש הנהרות. הלכנו לצפות בתהלוכה המפוארת של הנזירים ואנשי הדת בדרכם לנהר. מורי הדת ישבו על אפריזונים מפוארים מקושטים במחרוזות פרחים, שנגררו על-ידי טרקטורים. מעל ראשו של כל מורה-דת, הנקרא גורו, החזיקו עוזריו מטריות מהודרות. סביבם צעדו המאמינים, שחלקו להם כבוד רב.

אמא אמרה שאם משליכים את השיער לנהר זו סגולה לברכה. ככל שהתקרבונו למים גברה צפיפות האנשים. לפני שטבלנו התפללנו וביקשנו כל-טוב גם עבור סבא וסבתא, שלא יכלו לבוא אתנו. מי הנהר היו קרים מאוד אבל מרעננים. כל מי שיצא מן המים רעד מקור ומיהר להתנגב, אבל כולם היו רגועים ומחויכים. כבר היתה לי סחרחורת מרוב אנשים, פרצופים וצבעים של בגדים. במשך היום שוטטנו בעיר האוהלים העצומה, פגשנו מורי-דת והקשבנו לדרשות שנתנו. שוטטנו בין הדוכנים הרבים וצפינו במופע רחוב. לא פגשנו אף אדם מוכר בין ההמונים.

עולי-רגל מבשלים ארוחת ערב

בקושי הצלחנו להידחק בין ההמון ולראות את התהלוכה. מזל שאני לא כבדה ואבא הרים אותי על הכתפיים. בתהלוכה היו גם אלפי נזירים שצעדו עירומים לחלוטין, פרוגי שיער ומרוחים באפר מדורות. אבא הסביר לי שהם מאמינים בניתוק מכל מה שקשור לחיים רגילים בעולם. הנזירים העירומים רצו למים והשמיעו שאגות. היו ביניהם ילדים בני גילי ההמונים חלקו לעירומים כבוד רב. התהלוכה נמשכה שעות רבות, ובינתיים זרחה השמש. עתה היה תורנו לטבול במים. לפני הטבילה הלכנו לספר, שגילח את הראשים שלנו.

בערב, לפני שצעדנו בחזרה לתחנת הרכבת, ערכתי עם אמא טקס שנקרא ארטי: בקערה קטנה הנחנו פרחים, ממתקים ונר קטן. התפללנו עבור כל בני המשפחה ועבור הנהר, והשטנו את הקערה במים. התבוננתי בלהבה הקטנה הנוערת שנישאה בזרם הרחק מאתנו. חשבתי על כל מה שעברתי בפסטיבל ביום אחד בלבד, והרגשתי עיפה מאוד-מאוד. עצמתי עיניים ויכולתי לדמין את וישנו טס מעל ואת טיפת הנקטר נוסרת עלי מן הכד הגדול שבידיו.